

Uchádzač o zamestnanie

Uchádzač o zamestnanie (UoZ)

je občan, ktorý môže pracovať, chce pracovať a hľadá zamestnanie a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie úradu a ktorý

- nie je zamestnanec, ak nie je ustanovené inak
- nie je v pracovnoprávnom vzťahu na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru alebo nevykonáva zárobkovú činnosť na základe právneho vzťahu podľa osobitného predpisu, ak nie je ustanovené inak
- neprevádzkuje alebo nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť
- nevykonáva zárobkovú činnosť v členskom štáte Európskej únie alebo v cudzine

UoZ môže:

- ✓ vykonávať zárobkovú činnosť na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo právneho vzťahu podľa osobitného predpisu, ak mzda alebo odmena za vykonávanie týchto činností nepresiahne 75 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu platnej k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa preukazuje výška mzdy alebo odmeny, alebo
- ✓ poskytovať údaje pre štatistiku rodinných účtov, ktorú vykonáva Štatistický úrad Slovenskej republiky, na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru

Znevýhodnený uchádzač o zamestnanie

- občan mladší ako 26 rokov veku, ktorý ukončil príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie
- občan starší ako 50 rokov veku
- občan vedený v evidencii UoZ najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov
- občan, ktorý dosiahol vzdelanie nižšie ako stredné odborné vzdelanie podľa osobitného predpisu
- občan, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nemal pravidelne platené zamestnanie
- štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udelený azyl alebo ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana
- občan, ktorý žije ako osamelá dospelá osoba s jednou alebo viacerými osobami odkázanými na jeho starostlivosť alebo starajúca sa aspoň o jedno dieťa pred skončením povinnej školskej dochádzky
- občan so zdravotným postihnutím

Občan so zdravotným postihnutím

je občan uznaný za invalidného podľa § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov alebo podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pravidelne platené zamestnanie

je zamestnanie, ktoré trvalo viac ako šesť po sebe nasledujúcich mesiacov.

Vhodné zamestnanie

je zamestnanie, ktoré zohľadňuje zdravotný stav občana, prihliada na niektorú z jeho kvalifikácií, odborné zručnosti alebo druh doteraz vykonávanej práce.

Vhodné zamestnanie na účely sprostredkovania zamestnania je zamestnanie, v ktorom týždenný pracovný čas nie je kratší ako polovica z ustanoveného týždenného pracovného času.

Kde, kedy a ako požiadať o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie?

- na úrade, v ktorého územnom obvode máte trvalý pobyt, si treba osobne podať písomnú žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie; tlačivo žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ nájdete na úrade – na oddelení informačno-poradenských a sprostredkovateľských služieb
- zaradení môžu byť aj tí, ktorí študujú popri zamestnaní na strednej škole alebo na vysokej škole externou formou štúdia, alebo prerušili štúdium a preukážu túto skutočnosť dokladom
- zaradení do evidencie UoZ budete odo dňa osobného podania písomnej žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ, ak tak urobíte do 7 kalendárnych dní odo dňa skončenia predchádzajúcej činnosti, budete zaradený nasledujúcim dňom po jej skončení

Aké povinnosti vám vznikajú po zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie?

S povinnosťami budete oboznámení pri vašom prvom kontakte zamestnancom úradu na oddelení informačno-poradenských a sprostredkovateľských služieb.

Písomné poučenie o právach a povinnostiach nájdete na výveskách úradu a na webových stránkach úradu alebo ústredia.: www.upsvarpe.sk, www.upsvar.sk

Niektoré zo základných povinností:

- dostaviť sa na úrad alebo na miesto určené úradom v stanovených termínoch, preukazovať hľadanie zamestnania
- písomne oznámiť každú zmenu oproti predchádzajúcemu zápisu v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 8 kalendárnych pracovných dní
- byť k dispozícii na účel ponuky vhodného zamestnania alebo ponuky niektorého z aktívnych opatrení na trhu práce do 3 pracovných dní od vyzvania úradom

Prečítajte si svoje práva a povinnosti pozorne!

V prípade nejasností sa informujte u zamestnanca oddelenia informačno-poradenských a sprostredkovateľských služieb.

Kedy nebudete zaradení do evidencie?

Do evidencie UoZ nebudete zaradení, ak:

- si plníte povinnú školskú dochádzku, a to do konca školského roku, v ktorom dovŕšite 16 rokov veku
- sa sústavne pripravujete na povolanie
- ste dočasne práceneschopný
- máte nárok na materské
- máte priznaný starobný dôchodok alebo ste občan, ktorý má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšili ste vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu
- boli ste vyradený z evidencie UoZ pre nespokojnosť po období ustanovené zákonom
- boli ste vyradený z evidencie UoZ na vlastnú žiadosť po období ustanovené zákonom
- prestali ste prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, na ktorú mu bol úradom poskytnutý príspevok pred uplynutím troch rokov u zdravého občana alebo dvoch rokov u občana so zdravotným postihnutím od začatia vykonávania SZČ, a to počas obdobia chýbajúceho do splnenia záväzku
- nespĺňate podmienky podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona
- nepredložíte doklady rozhodné pre zaradenie do evidencie UoZ najneskôr do 8 kalendárnych dní odo dňa podania žiadosti o zaradenie

Úrad vyradí uchádzača o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom:

- vzniku pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu okrem pracovného pomeru podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona
- vzniku oprávnenia prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť
- nasledujúcim po dni skončenia pozastavenia prevádzkovania alebo pozastavenia vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti
- nástupu na sústavnú prípravu na povolanie
- nástupu na výkon trestu odňatia slobody

- vzatia do výkonu väzby
- priznania starobného dôchodku alebo dňom dovŕšenia veku potrebného na nárok na starobný dôchodok u poberateľa invalidného dôchodku podľa osobitného predpisu
- narodenia dieťaťa, ak dieťa žije
- úmrtia
- odchodu do členského štátu Európskej únie na obdobie dlhšie ako 15 kalendárnych dní s výnimkou odchodu do členského štátu Európskej únie podľa § 34 ods. 15 až 18 zákona alebo liečenia v členskom štáte Európskej únie
- odchodu do cudziny na obdobie dlhšie ako 15 kalendárnych dní s výnimkou liečenia v cudzine
- začatia vykonávania zárobkovej činnosti:
 - v členskom štáte Európskej únie alebo
 - v cudzine
- požiadania o vyradenie z evidencie UoZ z dôvodu:
 - starostlivosti o dieťa do desiatich rokov veku
 - preukázanej osobnej starostlivosti o blízku osobu podľa § 116 Občianskeho zákonníka, ktorá je odkázaná na osobnú celodennú opateru
- požiadania o vyradenie z evidencie UoZ
- vzniku pracovnoprávneho vzťahu na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru alebo dňom začatia vykonávania zárobkovej činnosti na základe právneho vzťahu podľa osobitného predpisu okrem pracovnoprávneho vzťahu na dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru alebo právneho vzťahu podľa § 6 ods. 2 zákona
- nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o neplatnosti skončenia pracovného pomeru alebo nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o zrušení rozhodnutia orgánu štátnej správy o skončení štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru

- zaradenia do evidencie UoZ, ak:
 - pri podaní žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ uviedol údaje, ktoré boli následne preukázané ako nepravdivé a ktoré viedli k jeho zaradeniu do evidencie UoZ
 - boli zistené nové skutočnosti, ktoré by mali vplyv na posúdenie žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ a na zaradenie do evidencie UoZ

- ktorým prestal spĺňať podmienku podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona

Úrad vyradí uchádzača o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie aj dňom zistenia

- vykonávania práce bez pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu
- nespolupráce s úradom alebo
- že mu bolo v cudzine udelené povolenie na zamestnanie.

Za vážny dôvod pri posudzovaní vyradenie z evidencie UoZ sa považuje:

- ✓ ak miesto výkonu zamestnania a povaha zamestnania manžela alebo ak miesto výkonu zamestnania a povaha zamestnania neumožňujú zabezpečiť sprevádzanie dieťaťa do desiatich rokov veku do predškolského zariadenia alebo do školy
- ✓ zdravotný stav UoZ posúdený podľa § 19 ods. 1 zákona
- ✓ dočasná pracovná neschopnosť UoZ, ktorej začiatok a skončenie sa úradu preukazuje potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti do troch pracovných dní odo dňa vystavenia potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti a pracovným dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti; skončenie dočasnej pracovnej neschopnosti preukazuje UoZ osobne
- ✓ zdravotný stav blízkych osôb, ktorý si na základe písomného vyjadrenia ošetrojúceho lekára alebo rozhodnutia zdravotníckeho zariadenia vyžaduje osobnú starostlivosť, ošetrovanie alebo sprevádzanie; písomné vyjadrenie ošetrojúceho lekára alebo rozhodnutie zdravotníckeho zariadenia o začatí osobnej starostlivosti alebo ošetrovania predkladá UoZ do troch pracovných dní odo dňa vystavenia písomného vyjadrenia ošetrojúceho lekára alebo rozhodnutia zdravotníckeho zariadenia o skončení osobnej starostlivosti alebo ošetrovania predkladá UoZ nasledujúci pracovný deň po skončení osobnej starostlivosti alebo ošetrovania a doklad o sprevádzaní predkladá UoZ nasledujúci pracovný deň po skončení sprevádzania
- ✓ iné dôvody, ktorých vážnosť posudzuje úrad

Za nespoluprácu uchádzača o zamestnanie s úradom sa považuje

- odmietnutie ponuky vhodného zamestnania sprostredkovaného úradom bez vážnych dôvodov alebo odmietnutie nástupu do vhodného zamestnania sprostredkovaného úradom bez vážnych dôvodov
- odmietnutie účasti na aktívnych opatreniach na trhu práce UoZ bez vážnych dôvodov okrem odmietnutia účasti na aktivačnej činnosti formou menších služieb pre samosprávny kraj podľa § 52 a formou dobrovoľníckej služby podľa § 52a zákona
- predčasné skončenie účasti na aktívnych opatreniach na trhu práce UoZ pred dohodnutým termínom bez vážnych dôvodov
- nepreukázanie splnenia povinnosti podľa § 34 ods. 6 zákona bez vážnych dôvodov podľa § 36 ods. 4 písm. b) až e) zákona
- nedostavenie sa na úrad alebo miesto určené úradom na účely podľa § 34 ods. 6 a 8 zákona bez vážnych dôvodov podľa § 36 ods. 4 písm. b) až e) zákona
- nepredloženie dokladov podľa § 36 ods. 4 a 6 a § 19 ods. 4 zákona v termíne určenom úradom a ústredím, ak nedodržanie termínu spôsobil UoZ
- nedodržanie liečebného režimu UoZ počas jeho dočasnej pracovnej neschopnosti
- nedodržanie povinnosti podľa § 34 ods. 5,9,17 zákona alebo ods. 18 zákona bez vážnych dôvodov podľa § 36 ods. 4 písm. b) až e) zákona

Sú počas evidencie na úrade za uchádzača o zamestnanie hradené poisťné odvody?

- za UoZ je štátom hradené len zdravotné poistenie
- doba v evidencii UoZ sa nezarátava ako poisťná doba pre dôchodkového účely